

◀**باز شدن و بسته شدن اینستاگرام آه‌ای**

همه شواهد خبر از آن می‌دهد که با توجه به واکنش‌های موجود احتمالاً طرح فعلی قرار نیست مسیر ساده‌ای برای تأیید داشته باشد و با توجه به ضروریات توجه به واکنش‌های بسیار بد مردم در شرایط کنونی ساختار کلی کشور می‌خواهد بحران شکل گرفته را مدیریت و احتمالاً طرح را تعدیل کند. نشان به آن نشان که درست در روز تصویب این طرح، قوه قضائیه و محسنی‌اژه‌ای رئیس قوه قضائیه صفحه خود را در اینستاگرام باز کردند و با توجه به اقدامات اخیر وی در ارتباط با زندانیان آبان ۹۸ و… که نشان از تلاش او در این داره می‌باشد، می‌خواهد رویکرد متفاوتی را از خود به نمایش بگذارد ممکن است باز کردن این صفحه اینستاگرامی هم معنای خاصی مثل مخالفت با این طرح داشته باشد. هرچند صفحه او خیلی زود توسط خود اینستاگرام بسته شد و چه‌بسا با این اتفاق بار دیگر موافقین طرح مجلس، فرصت مانور علیه این شبکه‌ها را پیدا کنند؛ آنگونه که محمدرضا نقدی معاون هماهنگ‌کننده سپاه در واکنش به بسته‌شدن صفحه اینستاگرام محسنی‌اژه‌ای رئیس قوه قضائیه نوشت: «تا کی باید دلیل باشیم؟ تا کی باید تو سری خورد باشیم. وابستگی به استعمار تا کی؟ چرا باید صهیونیست‌ها در فضای مجازی هر که را می‌خواهند ضریب بدهند هر صفحه‌ای را می‌خواهند ببندند؟» او ادامه داد: «ساماندهی فضای مجازی کار اولویت دار مجلس است. تازه می‌خواهید برای این کار کمیسیون تشکیل دهید و لرز راجع به استقلال ایران در فضای مجازی حرف می‌زنید. به این وضعیت خفت‌بار پایان دهید، شما به عنوان نماینده مردم قسم خورده‌اید پاسدار استقلال کشور باشید. یک روز ادامه این وضعیت نتگین در فضای مجازی قابل تحمل نیست، این کمتر از کاپیتولاسیون نیست. نگذارید نام ما هم در تاریخ مثل پذیرندگان کاپیتولاسیون یاد شود.»
نقدی گفته است: «از یک مشت منافق کامنت‌گذار که در سالن‌های هدایت جنگ روانی در فضای مجازی در ریاض و آلبانی و دبی و لس آنجلس نشستند و با شیفت‌های شبانه‌روزی که با پول‌های نفتی عربستان، اسرائیل و سازمان سیا با انبوه پیام‌ها خود را، جای افکار عمومی ایران جا زده‌اند نترسید.» وی خطاب به قوه قضائیه نوشته است: «قوه قضائیه محترم این واقعه بزرگ‌ترین درس عبرت است، نتیجه محافظه‌کاری‌هایی است که در اعمال قانون داشته‌ایم را دارید می‌بینید چرا باید یک مشت صهیونیست بنشینند برای ملت ما تصمیم بگیرند و صفحه رئیس قوه را حذف کنند؟»

◀**فرمت‌سازی برای شورای نگهبان و رئیس‌ی؟**

با این حال عده‌ای فرضیه دیگری را نیز مطرح می‌کنند و آن اینکه با توجه به موقعیت کنونی شورای نگهبان به ویژه بعد از ماجرای انتخابات ۱۴۰۰، با رد این طرح بتواند فرصت ترمیم خود در افکار عمومی را تا اندازه‌ای فراهم کند. موضوعی که البته به تکذیب عضو شورای نگهبان نسبت به هماهنگی طرح مجلس می‌توان حس کرد. مسأله‌ای که البته در مورد دولت رئیس‌ی نیز به نوعی دیگر مطرح می‌شود. رئیس‌ی بیشتر در زمان تبلیغات انتخاباتی اعلام کرده بود اینکه گفته می‌شود او به دنبال بستن فضای مجازی است در واقع اظهاراتی خیلی عریبه ولی است. وی بر ضرورت استفاده از این فضا تأکید داشته و البته ناگفته نماند از مدیریت این فضا و طرح‌ش مبنی بر طبقه‌بندی اینترنت عمومی و تخصصی هم سخن به میان آورده بود که خود این طبقه‌بندی اینترنتی، شائباتی در باره تفاوت و تبعیض اینترنتی و احتمال محدودیت‌های برای استفاده عمومی ایجاد کرده بود. با این حال اکنون بسیاری می‌گویند طرح مجلس اگر به ثمر بنشیند و بنا باشد رئیس‌ی آن را اجرایی کند عملاً نوعی خودرئی از سوی جریان مجلس انقلابی در قبال دولت مطلوب و مورد نظر خودشان بوده است؛ چرا که هر اتفاقی در این فضا که شائبه محدودیت ایجاد کند به نام رئیس‌ی نوشته خواهد شد. ازاین رو عده‌ای در کنار احتمال رد طرح توسط شورای نگهبان، رد طرح یا مقابله رئیس‌ی با این طرح را نیز در قالب مشروعیت‌زایی بیشتر وی نزد افکار عمومی مطرح می‌کنند و اینکه از همین رو او همین کرد و نمایشی بودن این طرح به نوعی بازی را تغییر داده و زمینه‌های بهبود موقعیت خود نزد اهان ملت را ایجاد کند. طی روزهای گذشته بسیاری مسائل پیرامون چرایی این طرح مطرح شده است. در این میان هستند عده‌ای که با اشاره به غیراجرایی بودن و نمایشی بودن این طرح و همین‌طور نبود زیرساخت‌های آن بر این نکته تأکید دارند که شاید اساساً مطرح کردن این بحث در شرایط فعلی به منظور انحراف مردم از بسیاری از مشکلات دیگر کشور باشد. گروهی هم این طرح را مصداق اکنون این امرهالت خود به تنب راضی‌شدن می‌دانند؛ یعنی طرح تند کنونی و مخالفت‌های امروز که در نهایت به طرحی معتدل‌تر اما با همان مضمون محدودیت‌ها با نظارت‌ها و مدیریت‌های اینترنتی در کشور ختم خواهد شد. دلیل اقدام مجلس را هر چه بدانیم اکنون این امرهالت خود به تنش آفرینی نوینی بدل شده است؛ تنش‌ی که خود مقامات باعث و بانی آن می‌شمار می‌آیند. به‌ویژه اینکه مجلس با مخفیانه مطرح کردن این موضوع و سپس سلب مسئولیت از خویش قطعاً بدعتی نامیمون را رقم زده است.

◀**صیانت از حقوق کاربران ایرانی»؛ طرحی پر از ابهام با هدف تضعیف رئیس مجلس و به حاشیه‌بردن «مطالبات آب و معیشت»**

قداِ اینترنت «آب» نمی‌رود…

◀**جران جبهه پایداری با محوریت مر تزی آقاتهرانی وقتی دیدند درِ صحن علنی پالمان به روی شان بسته است؛ با پیش کشیدن اصل ۸۵ قانون اساسی و تصویب در کمیسیون فرهنگی، ضمن دور زدن رئیس و هیات رئیسه مجلس، کوشیدند تا از هم اکنون برای رئیس جمهور منتخب «بحران سازی» کنند تا شاید از این رهگذر، امتیازات لازم را برای حضور در دولت آینده نیز، بستانند**

آرمان ملی – امید کاجیان: چهارشنبه ششم مردادماه. نگاهان خبری تمام رسانه‌ها را بر کرد که البته موجی از واکنش‌های منفی مردم را نیز به همراه داشت. این مساله در کنار نارضایتی و ناراحتی عمده مردم از هر نحله و مسلک فکری، تصاویری از شادی نمایندگان بعد از این خبر بر آتش خشم‌های یک ملت می‌افزاید. این اتفاق در حالی است که یکی دو روز پیش تر برخی از این می‌گفتند که طرح معروف و پر حاشیه مجلس دوباره مثل قبل، از دستور خارج شده، همان موقع اما برخی از اعضای هیأت رسیده تأکید داشته‌اند که چنین چیزی درست نیست بلکه صرفاً زمان مطرح شدنش فراهم نشده است. این دومین باری بوده که با توجه به نگاه منفی رسانه‌ها و افکار عمومی «طرح صیانت از فضای مجازی» در تاریخی که از قبل اعلام شده بررسی نشده است. همین مساله عملاً این گمانه را مطرح کرده که احتمالاً مجلس با توجه به شناخت وضع موجود کشور قید این طرح را بزند یا به فکر تعدیل آن باشد در میانه این تصورات خوش‌بینانه نگاهان همه شوکه شده‌اند. خبر این بوده است: نمایندگان مجلس با بررسی طرح صیانت از حقوق کاربران در فضای مجازی و ساماندهی پیام‌رسان‌های اجتماعی بر اساس اصل ۸۵ قانون اساسی موافقت کرده‌اند، آن هم با ۱۲۱ رأی. اما این اصل ۸۵ به چه معناست؟ گفته می‌شود مجلس نمی‌تواند اختیار قانونگذاری را به شخصی یا هیأتی واگذارد کند ولی در موارد ضروری می‌تواند اختیار وضع بعضی از قوانین را با رعایت اصل هفتاد و دوم به کمیسیون‌های داخلی خود تفویض کند. در این صورت این قوانین در مدتی که مجلس تعیین می‌کند به صورت آزمایشی اجرا می‌شود و تصویب نهایی آنها با مجلس خواهد بود. این یعنی بخش و کوچکی را در باره طرح به کمیسیون فرهنگی داده تا خودامور را پیش برد و احتمالاً بعد از شورای نگهبان به صورت آزمایشی عملی شود.

تعمای کاربران ایرانی به سمت اینترنت‌های ماهواره‌ای را هم نادیده گرفت.» در این باره محمود احمدی‌نژاد رئیس دولت سابق هم اظهار داشته است: «متأسفانه عده‌ای امروز به دنبال محدود کردن اندک روزنه ارتباطی مردم در فضای مجازی هستند. من و بستن و محدود کردن فضای مجازی مخالفم، و آن را برخلاف اصول انسانی و منافی «حق دانستن» و «آزادی انسان‌ها» می‌دانم. به افرادی که اعمال محدودیت در اینترنت و فضای مجازی را کارساز می‌دانند، صراحتاً اعلام می‌کنم که هم فکرتشان اشتباه است و هم در هدفی که دنبال می‌کنند، آشکارا به شکست می‌رسند.» در سویی دیگر افرادی مانند پزشکبان نایب رئیس سابق مجلس نیز بر این موضوع تأکید دارند که این طرح عایدی جز ایجاد شکاف بیشتر میان مردم و حاکمیت ندارد و امثال ابوطالبی به عنوان مشاور پیشین روحانی نیز بر این نکته تأکید دارند که بررسی طرح صیانت‌بنت طبق اصل ۸۵ (به صورت مخفیانه) نقض قانون اساسی است.

◀**افشاکری مشاور سابق احمدی‌نژاد**

عبدالرضا داوری که مشاور احمدی‌نژاد بود در صفحه توئیتر خود نوشت: «اینترنت ملی»، رویای بزرگ دولت احمدی‌نژاد بود؛ در سال ۱۳۸۸ علاوه بر فیلترینگ توئیتر و فیس‌بوک و تشکیل ارتش سایبری، مخابرات را هم به سپاه واگذار نمود و تا پایان دولتش در ۱۳۹۲ ۱۱‌هزار نفر سرعت اینترنت از ۱۲۸ کی.ب تر ثانیه فراتر رود.

امروز هم معلم اخلاق دولتش، برچمدار طرح صیانت است.

◀**نگرانی اولوگر، یان از تبعات طرح**

اما اش مجلس انقدر شور شده که حتی موافقین اولوگر را نیز به این واداشته تا بعضاً با اظهاراتی دوپهلو که البته نه رد نه در معنا باشد؛ بلکه به ضرورت اقع‌سازی مردم اشاره کند بپرزاند می‌گویند اگر این روند ادامه یابد ممکن است حوادثی مانند وقایع بزنیزی که به دلیل عدم‌اتفاق افکار عمومی انجام شد تکرار شود. حتی برخی چه‌ر چه‌رو رسانه‌های اولوگر به این مطلب تأکید دارند

خبر از هماهنگی لازم برای تصویب طرح صیانت در شورای نگهبان داده و مشکلی برای تأیید این طرح به شکل فعلی نیست»، نوشته است: «هیچ‌گونه هماهنگی پیشینی درباره مصوبات با شورای نگهبان معنا ندارد. زیر اساساً معلوم نیست تا لحظه آخر چه چیزی در مجلس تصویب خواهد شد. تا زمانی که متن کامل و نهایی مصوبه از سوی مجلس شورای اسلامی برای شورای نگهبان ارسال نشود، نمی‌توان درباره تأیید یا رد آن اظهار نظر کرد.» آقاتهرانی البته اعلام آمادگی کرده است که حاضر است جلسه بررسی طرح به صورت زنده مانند جلسات برجام در مجلس از تلویزیون پخش شود و مردم در جریان آن قرار بگیرند. با این وجود مقامات دولتی به‌شدت نسبت به عواقب چنین طرحی هشدار داده‌اند. نمونه‌اش سیدعباس صالحی وزیر ارشاد که در پی تصویب طرح صیانت‌بنتی مجلس می‌گوید: «با ساطوری پیکر وطن را شقه شقه می‌کنیم.» در حالی که نمایندگان و موافقان طرح مرتب می‌خواهند بگویند که این طرح آظوری که در شبکه‌های مجازی و بین مردم جا افتاده نیست و بهتر از آن است ولی اظهاراتی که آذری‌چهر می‌وزیر از تباطات بیان می‌کند بیانگر این مطلب است که اتفاقاً از قرار این طرح ثمره‌اش همانی است که مردم فکر می‌کنند. وزیر ار تباطات در این باره گفته است این طرح احتمال محدودیت به‌شدت در پهنای یاد پیام‌رسان‌ها و حتی اعمال فیلتر را به شدت افزایش می‌دهد او از حرکت مردم به سمت اینترنت‌های ماهواره‌ای در این باره سخن به میان آورده و می‌گوید: «هرچند به نظر نمی‌رسد در کوتاه‌مدت چند ماهه شبکه‌های اجتماعی فیلتر شوند اما مکانیسم‌های پیش‌بینی شده در این پیش‌نویس و ترکیب کمیسیون‌ها و کارگروه‌های تعریف شده در آن احتمال اعمال محدودیت‌گسترده بر پهنای باند پیام‌رسان‌ها و حتی اعمال فیلتر را به شدت افزایش داده است. بالا رفتن هزینه اینترنت هم از خروجی‌های دیگر این طرح است. البته در کنار آن نباید افزایش

◀**نامه آقاتهرانی و پاسخ به ادعایش**

در این میان عکاسان با تصویربرداری از نامه مرتضی آقا تهرانی رئیس کمیسیون فرهنگی به نمایندگان مجلس در خصوص تصویب اصل ۸۵ طرح صیانت از حقوق کاربران پرده برداشته‌اند، نامه‌ای که در بخشی از آن نوشته شده است: «این طرح برآیند نظرات اجرائی، نهادهای حاکمیتی، اعضای حقیقی شورای عالی فضای مجازی، مسئولان فضای مجازی و… است. امید است که باید مورد عنایت قرا بگیرد.» این عضو جبهه پایداری در واقع این طرح را مورد تأیید ارکان حاکمیتی معرفی کرده تا بدین طریق نمایندگان را به رأی بر آن مجاب کند. این در حالی است که هادی طمان‌نظری در توئیتر، در پاسخ به کاربری که گفته بود «آقاتهرانی

موافقان و مخالفان طرح صیانت از حقوق کاربران فضای مجازی چه گفتند؟

فضارا ببندیم مردم آسیب می‌بینند

طرح صیانت از حقوق کاربران در فضای مجازی در نشست علنی مجلس شورای اسلامی مورد بررسی قرار گرفت و نمایندگان موافق و مخالف به طرح بیان دیدگاه‌های خود پرداختند. در نشست علنی مجلس بررسی طرح مجلس درباره صیانت از حقوق کاربران در فضای مجازی در دستور قرار گرفت و نمایندگان موافق و مخالف به بیان دیدگاه‌های خود پرداختند. حسن محمدپاری در مخالفت با این طرح گفت: صیانت یعنی نگهداری و حفظ حقوق کاربران که در قانون معنا و مفهوم آن پیش‌بینی شده است. منظور از کاربران مشترکان و مردم هستند. ما به عنوان نمایندگان مجلس اگر به دنبال حفظ حقوق مردم هستیم باید دغدغه‌های آنها را لحاظ کنیم. مردم بهترین تمییزدهندگان در استفاده از فضای مجازی هستند. نماینده تالش گفت: امروز با طرحی روبه‌رو هستیم که حدود ۷۰ درصد با طرح اولیه تغییر کرده و ای‌بسا برخی اعتقاد دارند این طرح باید اساساً و ۱۰۰ درصد تغییر کند. طرحی که دستخوش ۷۰ درصد تغییر شده جالب و جامعی نبوده است و این ایراد به آن وارد است. وی یادآور شد: طرح، پلتفرم‌هایی را لحاظ کرده و گفته اگر ظرف چهار ماه دفاتر آن‌ها در کشور راه نیفتد فیلتر می‌شوند. اگر فیلتر شود و جایگزین نداشته باشد، مردم آسیب خواهند دید. محمدریای با بیان اینکه این طرح نیازمند کار کارشناسی است، خاطر نشان کرد: ما با دولت انقلابی مواجه هستیم و نمایندگان باید مرجع

تشخیص و مشورت باشند. دغدغه مقام معظم رهبری برای ما در فضای مجازی اصل و خط قرمز است، ایشان فرمودند فضای مجازی هم فرصت و هم تهدید است، ما چرا از این فرصت استفاده نکنیم و به صورت سهوی با آن برخورد کنیم؟ محمدپاری تصریح کرد: این موضوع باید در قالب یک لایحه جامع از طرف دولت ارائه شود و اینکه مردم به این دولت امیدوار شده‌اند و امروز با رجای واثقی که ایجاد شده خدای ناکرده طرحی را مصوب کنیم که مردم را ناامید کند و دودش به چشم مردم و ضرر به دولت آقای رئیس‌ی می‌رسد. اگر جلوی این کار را بگیریم و این فضا را ببندیم مردم آسیب می‌بینند.

◀**چرا بستر خوداشتغالی را می‌گیریم**

نماینده تالش و رضوانشهر بیان داشت: ما مردم شهرستان‌ها با محرومیت بیشتر مواجه هستیم و بیشتر مراجعاتی که در سطح شهرستان داریم، درباره بیکاری است. وقتی نمی‌توانیم کاری برای مردم ایجاد کنیم؛ چرا بستر خوداشتغالی را از آن‌ها بگیریم؟ کار کارشناسی در اختیار و جزو حقوق اولیه نماینده است و نمایندگان حق اظهارنظر دارند و اینکه موضوع را اصل هشتاد و پنجمی کنیم و در اختیار کمیسیون خاصی بگذاریم، درست نیست. حق نمایندگان را محفوظ بدانیم و طرح به کمیسیون ار جاع نشود. عضو کمیسیون صنایع مجلس گفت: پلتفرم‌های خارجی و اپراتورها که درآمد زیادی از فضای بی‌قانون مجازی بدون پرداخت مالیات دارند، از مخالفان جدی طرح

۵۰ ماده و امروز با ۳۷ ماده به صحن علنی ارائه شده است. عضو کمیسیون کشاورزی با طرح این سوال که چرا باید طرح مهمی در مورد فضای مجازی توسط عده محدودی در کمیسیون فرهنگی مطرح شود، تصریح کرد: طبق مواد این طرح شبکه‌های خارجی باید ظرف چهار ماه در ایران دفتر ایجاد کنند و اگر این اقدام انجام نشود، پیام‌رسان‌های خارجی مسدود خواهند شد. محمدرزاده ادامه داد: به خاطر تحریم‌ها و عدم مراودات اقتصادی ایران با سایر کشورها، پیام‌رسان‌های خارجی نمی‌توانند در عرض چهار ماه مسدود مستقل در ایران ایجاد کنند. در نتیجه این شبکه‌ها مسدود خواهند شد و کسب و کار و مشاغل مردم تعطیل می‌شود. وی افزود: طبق این طرح، تولید، تکثیر، فروش و انتشار VPN جرم بوده و جریمه و حبس دارد. توزیع و انتشار VPN شامل همه افرادی می‌شود که برای استفاده

ت‌لگرام از VPN استفاده می‌کنند. «بوالفضل اوتربائی» در موافقت با بررسی این طرح طبق اصل ۸۵ قانون اساسی گفت: نمایندگان به جای اینکه در موضوع بررسی این طرح طبق اصل ۸۵ صحبت کنند در مورد جزئیات آن بحث کردند. در صورتی که طرح صیانت از حقوق مجازی طبق اصل ۸۵ بررسی شود بین سه تا پنج سال به صورت آزمایشی اجرایی خواهد شد. دو ایرادات آن بر طرف می‌شود. نماینده نجف آباد در مجلس بیان داشت: بررسی این طرح در کمیسیون تخصصی و مشترک موجب خواهد شد کارشناسان و نمایندگان تخصص در این زمینه در کمیسیون مشترک حضور یافته و به صورت دقیق و کارشناسی طرح فوراً بررسی کنند. اگر نمایندگان با بررسی این طرح طبق اصل ۸۵ موافقت نکنند قانون دائمی در این خصوص تصویب می‌شود.